

Toestand

Weekblad van de lesgroep 'Toestand' van de School voor Journalistiek in Utrecht

Jaargang 21, nummer 705, 16 januari 2003

2 KNIPSELKRANT BETALEN

3 MOBIEL SPIEKEN

4 PETER KLASHORST

5 GEEN OZB

6 POLITIEKE WEBSITES

7 WELCOME MASTERS

8 SLAPPE 007

Er wordt niet geluisterd naar de beroepspraktijk

Plan SvJ nekt kwaliteit en kans op baan

door Thijs Jaski en Neeltje Meijs

"De vooruitzichten voor de School voor Journalistiek zijn niet zo best en dan zeg ik het nog vriendelijk." Voorzitter van de commissie opleidingen van het Genootschap der Hoofdredacteuren Yvonne Zonderop is overtuigd van haar gelijk. "Er wordt niet geluisterd naar de beroepspraktijk en dat kan op de lange duur zeer schadelijk zijn."

Zonderop vreest een kwalitatieve daling van het onderwijs. "Er moet met name door de HBO-opleidingen geluisterd worden naar de kranten. Als je dan vervolgens docenten gaat ontslaan, kun je nooit inspelen op onze eisen. Wij hebben simpelweg geen plek voor extra studenten. De concurrentie is nu al moordend, dat wordt alleen maar erger."

Volgens Zonderop is het overstappen naar andere media ook niet langer vanzelfsprekend. "In de afgelopen jaren hebben journalisten een baan kunnen vinden in andere sectoren zoals tijdschrift en internet. Momenteel gaat het slecht met bijna alle media. In de toekomst worden er studenten afgeleverd voor arbeidsplaatsen die er niet zijn."

Ook de secretaris van de NvJ Elly Speet ziet het somber in. "Studenten worden opgeleid terwijl het moeilijk is om een vaste baan te vinden. Dit is gewoon een tegengestelde stroom." Speet benadrukt dat met name naar de kwaliteit van het onderwijs gekeken moet worden. "Bezuinigingen kunnen wel, maar de huidige manier van onderwijs moet gehandhaafd blijven. Met meer studenten en minder docenten los je niks op."

"Ook ik ben niet gelukkig met de groei van het aantal studenten," zegt stagecoördinator Marius van Deventer van de Tilburgse school voor journalistiek. "Dit betekent namelijk evenveel stageplaatsen

voor meer studenten. De beschikbare plaatsen worden verdeeld onder de verschillende opleidingen door middel van een verdeelsleutel. Hoe groter de school, hoe meer stageplekken ze krijgt. Hier zijn afspraken over gemaakt en daar ga ik echt niet van afwijken. Als ik stageplaatsen over heb, kan Utrecht die krijgen, maar anders echt niet hoor!"

Niet alleen te weinig stageplaatsen, ook het aantal docenten en computers gaat achteruit. Het vakgroep hoofd journalistieke vaardigheden Chris van der Heijden ziet die problemen ook. "Tedereen kan bedenken dat met honderd leerlingen erbij er van alles te weinig zal zijn. Lokalen, docenten, computers enzovoorts. De enige manier om het op te lossen is aanpassing van het huidige systeem, wat massaler onderwijs tot gevolg zal hebben."

Dat door de extra studenten de intro-en projectweken op de tocht komen te staan, weet projectweekcoördinator Dick van der Lugt zeker. Maar wat gaat er gebeuren met de studiepunten die ervoor gehaald kunnen worden? Van der Lugt: "Als student of begeleider kun je 1 tot 4 studiepunten halen. Dat gaat nu dus waarschijnlijk niet meer door. Het is niet mijn taak dat op te lossen. Van de school heb ik hierover nog niets gehoord. Het zal er wel op neerkomen dat ik zelf met een oplossing moet komen."

Meer studenten en minder leraren betekent grotere klassen en waarschijnlijk dus meer hoorcollege's. Tweedejaarsstudent Mark Misérus houdt niet zo van hoorcollege's. "Ze kunnen me niet echt boeien. Geef mij maar directe contacten." Ook tweedejaars Lizanne Croonen vindt meer hoorcollege's geen goede zaak. "De school moet het hebben van haar praktijkvakken. Het zou jammer zijn als die verloren gaan. Zelf probeer ik wel altijd naar hoorcollege's te gaan. Maar ik vind werken in de praktijk leuker. Bij werkgroepen heb je meer contact met de docent."

De faculteitsdirectie (vlnr. Siem Simons en Jan Welmers) proberen maandag de studentendelegatie (vlnr. Marius Schulte Nordholt, Eveline Kooijman en Ivo Hermsen) van haar gelijk te overtuigen. Tevergeefs, twee dagen later staat de SvJ in het teken van protest

FOTO: SUZANNE BREMMERS

Debat LeF: 'Waar is Paula van Schaveren?'

door Dieuwertje Mertens

De bezuinigingen binnen de School voor Journalistiek gaan zeker door. Dit liet de faculteitsdirectie vorige week woensdag weten tijdens het debat dat studievereniging LeF organiseerde om de studenten in te lichten over de bezuinigingen. Over de manier waarop de SvJ zal gaan bezuinigen, discussieerde de faculteitsdirectie met docent Bert Schlösser en Eveline Kooijman, voorzitter van LeF. De directie van de SvJ nam niet deel aan het debat.

Tijdens het debat gaven een hoop aan-

wezige studenten en docenten blijk van hun onvrede over de beleidsvoering van de directie en de nalatige informatievoorziening over de bezuinigingen. Op de vraag: "Waar is Paula van Schaveren?" wilde de directie geen antwoord geven. Vijf jaar geleden heeft de directie al besloten dat de school zou gaan bezuinigen. Faculteitsdirecteur Jan Welmers: "Als we eerder met de bezuinigingen waren begonnen, waren deze er echt niet minder om geweest. Alleen het tempo waarin de bezuinigingen zijn uitgevoerd, had sneller gekund. Omdat de directie van de SvJ de bezuinigingen niet eerder heeft uitgevoerd, komt het nu als een klap."

De faculteitsdirectie wil bezuinigen door het aantal docenten met twaalf te verminderen en ieder jaar honderd extra leerlingen aan te nemen. Volgens Welmers is dit de beste oplossing om de SvJ uit de rode cijfers te halen. Bert Schlösser, docent aan de SvJ pleit voor een strenger schoolbeleid, zodat studenten meer gecontroleerd worden op hun studietempo. Hierdoor zou het afstudeerrendement verhoogd kunnen worden en dit zou de School financieel ten goede komen.

Voor iedere afgestudeerde ontvangt de school ongeveer 18.000 euro, afhankelijk van het tijdsbestek waarin een student de studie afrondt. Het afstudeerpercentage van de SvJ ligt laag omdat veel studenten lang ingeschreven staan of vroegtijdig met de studie stoppen om de arbeidsmarkt op te gaan. Eerder heeft de schooldirectie over een reizende examencommissie gesproken, die de studenten die de school vroegtijdig verlaten opspoorde en hen ertoe zou proberen te bewegen, alsnog hun diploma te halen. Dit plan is nooit

verwezenlijkt. Sjoerd Vellenga, faculteitsdirecteur zegt dat hij het niet onmogelijk acht dat een reizende examencommissie het afstudeerpercentage zou kunnen verhogen, maar aangezien het nooit uitprobeerde is, heeft hij geen vertrouwen in de commissie als oplossing voor de financiële problemen.

Over de mogelijke gevolgen die de bezuinigingen voor de studenten van de SvJ hebben, wilden Vellenga en Welmers niks kwijt. Het schrappen van de intro-week, de projectweken, het gebrek aan onderwijscapaciteiten, de achteruitgang van het onderwijs, de problemen met stages en op de arbeidsmarkt werden ontkend, noch bevestigd door de faculteitsdirectie.

Voorzitter Eveline Kooijman van LeF, bood Welmers en Vellenga aan het einde van het debat een petitie aan, waarin verzocht wordt de bezuinigingsmaatregelen in te trekken. Beiden weigerden deze petitie te ondertekenen.

Verkiezingen

De verkiezingen komen eraan en iedereen wordt doodgegooid met informatie. Om niet compleet door te draaien van alle ideeën, lijsttrekkers, te raadplegen websites en andere kiestips heeft Toestand deze week een speciale bijlage gewijd aan de verkiezingsstrijd. Hierin vind je bijvoorbeeld wat de verschillende politieke partijen doen voor studenten in het hoger onderwijs, je kunt er lezen over de verschillende websites van de lijsttrekkers en je krijgt een overzicht van alle stemwijzers die op het net te vinden zijn.

Zie pagina 6

Sander Smets
31 augustus 1979 - 26 november 2002

Op de laatste zaterdag van november is Sander begraven. Een lange stoet liep door de mist naar de begraafplaats. Ergens bij de dichtregel "en glinstert onerbarmelijk het zonnetje tegemoet" kwam bij het graf de zon door de wolken. Iedereen sprak met elkaar na de uitvaart. De uren en dagen daarna bleven Marianne, Peter en Melle omringd door familie, vrienden en kennissen. Napraten, verdriet delen en af en toe lachen.

Hartelijk dank voor je medeleven, je hielp ons door de moeilijkste tijd.

Marianne, Peter en Melle Smets

Prinses Mariannelaan 14B
2275 BL Voorburg

Kranten naar rechter over gratis knipseldiensten

door Anouk de Zwart

De gezamenlijke Nederlandse dagbladen hebben onlangs de rijksoverheid voor de rechter gedaagd vanwege de knipselkranten die de ministeries intern verspreiden. Zij willen dat de overheid een 'redelijke' vergoeding betaalt voor de artikelen die in de knipselbladen verschijnen.

Column

Zwakke

God heeft tijdens de schepping van de aarde één moment van zwakte getoond. Dat was toen hij van de ultieme kroegsport, darts, een topsport maakte. En nu is darts dus topsport! SBS6 en Hans Kraaij zorgen ervoor dat we niets van het belangrijkste darts-toernooi ter wereld (The Embassy) hoeven missen. Mijn vader en broer danken God, SBS6 én Hans Kraaij hiervoor op hun blote knieën. Zondagavond was de finale van The Embassy. Nationale dartheld Raymond van Barneveld moest pijltjes gooien tegen de Welshman Ritchie Davies. Omdat ik al kon raden wat paps en broer lief wilden zien op televisie, besloot ik me grondig voor te bereiden op een avondje darts. Na een middag studeren in 'Het Handboek voor de Dartsport' had de dartsport geen geheimen meer voor mij. Ik was er klaar voor. Op het puntje van mijn stoel keek ik die avond gespannen naar de wedstrijd van 'onze Barney'. Hij won. Net als ik. Mijn dartsfan-examen heb ik volgens mijn vader en broer met vlag en wimpel gehaald.

Roos Burgmeijer

colofon

Toestand is een wekelijks blad van de lesgroep Toestand van de School voor Journalistiek, Padualaan 99, 3584 CH Utrecht.

Hoofredactie: Emma Wagenaar en Wesley Meijer

Chef Studentenleven: Roosmarijn Pel

Chef Kunst en Cultuur: Marco Gerling

Chef Media: Michelle Fitzpatrick

Chef SvJ: Gordana Todorovic

Redactie: Maarten van Geel, Marco den Hollander, Stasja Köhler, Neeltje Meijs, Demian van der Reijden, Willemieke Romijn, Laura Schalkwijk, Wesley Meijer, Willeke Tamboer, Thijs van Veghel, Anouk de Zwart, Barbara de Jong, Marc van der Aa, Suzanne Bremmers, Amaury de Bruin, Emma Wagenaar, Roos Burgmeijer, Daphne Dek, Rutger van Eijken, Krista Haneveld, Thijs Jaski, Jessica Godfrey, Dierwertje Mertens, Roosmarijn Pel, Chantal Roos, Marjolein Hendriks, Marte Schaap, Gordana Todorovic, Marco Gerling, Michelle Fitzpatrick, Ineke Westgeest, Charlotte de Wit, Taeke Boersma.

Begeleiding: Peter Paul Schmaal, Maartje Luif, Bart Alberink, Yolan Witterholt.

Systeembeheer: Gert-Jan Peddemors

Opmaak: Jasper Jaklofsky

Oplage: 500 exemplaren

Druk: Anraad, Nieuwegein

Postvak: 141

E-mail: toestand@fcj.hvu.nl

De ministeries scannen dagelijks de inhoud van de kranten op artikelen die voor hun werknemers interessant zijn. Van deze berichten maken zij een eigen krant die zij elke dag via intranet of in gedrukte vorm verspreiden onder de duizenden ambtenaren. Dit is al enige tijd een doorn in het oog van de dagbladen en uitgevers want zij lopen op deze manier abonnees mis. "Maar bovenal frustrereert deze praktijk de investeringen die uitgevers hebben gedaan in digitale levering van hun producten aan de professionele markt", staat in een verklaring van het Nederlands Uitgeversverbond.

De kwestie rond de vergoeding voor artikelen die ministeries en commerciële knipseldiensten kosteloos overnemen, speelt al enkele jaren. De uitgevers van de dagbladen hebben in die tijd rechtszaken aangespannen tegen verschillende organisaties. Een van de opmerkelijkste was een zaak in 1995 tegen het Nederlands Bibliotheek- en Lectoriumcentrum (NBL). De Hoge Raad bepaalde in dit 'knipselkrantenarrest' dat knipselkranten nieuws letterlijk mogen overnemen uit andere media.

Dit geldt echter alleen voor non-profitinstellingen, bleek uit een rechtszaak die de dagbladuitgevers PCM, De Telegraaf en Het Financieel Dagblad eind vorig jaar aanspannen tegen drie commerciële (digitale) knipseldiensten. De rechter bepaalde hierin dat deze bedrijven geen beroep kunnen doen op het arrest uit 1995 omdat zij een winstdoel hebben en dat de knipseldiensten inbreuk plegen op het auteursrecht van de uitgevers. De rechtbank vonniste een dwangsom van 45.000 per dag als de knipseldiensten niet binnen drie maanden hun activiteiten staakten en verplichtte hen ook tot het vernietigen van alle back-ups van artikelen.

Volgens de uitgevers is de kwestie nu extra actueel, omdat op 22 december een

Europese richtlijn over het auteursrecht in de Nederlandse wet had moeten zijn overgenomen. Daarin staat dat het maken van knipselkranten zonder toestemming van de rechthebbenden niet is toegestaan. Deze richtlijn is echter niet de directe aanleiding voor de rechtszaak tegen de overheid, zegt M. Frequin, jurist bij het Nederlands Uitgeversverbond (NUV). "Wat tijdstip betreft is het een toevallige bijkomstigheid. Wij zijn al anderhalf jaar in onderhandeling met de overheid over de levering en het gebruik van artikelen. Tot nu toe heeft dat geen resultaat gehad. De overheid wil niet stoppen met het gratis gebruik en wil ook niet erkennen dat toestemming van de uitgevers nodig is. 'Wij hebben jullie niet nodig', zeggen ze. Omdat er geen schot in de zaak zit zijn we daarom deze bodemprocedure begonnen."

De uitgevers willen een 'marktconforme' vergoeding, maar hoe hoog dit bedrag uiteindelijk wordt, is nog niet bekend. Frequin: "Alles bij elkaar schat ik dat we op 1,8 miljoen euro op jaarbasis uitkomen. Maar dat is slechts een schatting. De dagbladen kunnen het in ieder geval goed gebruiken."

De overheid lijkt zich niet druk te maken om de rechtszaak. Zij vindt de al jaren gangbare werkwijze niet onrechtmatig. "Ons uitgangspunt is de jurisprudentie uit 1995 waarin staat dat knipselkranten met niet-commerciële doeleinden en voor intern gebruik zijn toegestaan", zegt R. Bulstra, voorlichter van de Rijks Voorlichtingsdienst (RVD). "De overheid wilde best betalen voor de digitale aanlevering van de berichten, maar de uitgevers vonden dat wij te weinig boden. Zij kwamen uit een viervoudig bod." Volgens Bulstra is de Europese richtlijn 'een beetje vaag'. "Het is nog niet bekend hoe deze richtlijn in Nederland wordt vertaald en in hoeverre die de overheid dwarszit. Het concept voor een nieuwe wet ligt nu in de Tweede Kamer. Daar wachten wij op."

De Redactie en Redactie & Co op zoek naar nieuwe redacteuren in De Journalist FOTO: TOESTAND

Zonder ervaring is student vrijwel nergens welkom

Door Neeltje Meijs

De advertenties van De Redactie en Redactie & Co zijn regelmatig te zien in het vakblad. Deze 'journalisten-uitzendbureau's' zijn altijd op zoek naar nieuwe redacteuren voor een tijdelijke of vaste baan. Na een paar telefoontjes is duidelijk dat studenten veel ervaring moeten hebben willen ze via deze bureaus aan een baantje komen.

"Tuurlijk kunnen studenten zich bij ons aanmelden," zegt Michael Boud, mede-eigenaar van Redactie & Co. "Iedereen met journalistieke capaciteiten kan zich opgeven. Het maakt ook niet uit hoe oud je bent. Ik hoop alleen niet dat ik nu heel veel telefoontjes van studenten krijg."

De startersmarkt voor journalisten is slecht, daarom raadt Boud studenten aan eerst meer ervaring op te doen en zich dan pas in te schrijven. "Iedereen is welkom, maar niemand krijgt de garantie van een baan. Ze moeten dit zien als een extra kanaal om aan werk te komen. De meeste mensen die zich hier inschrijven hebben werk, ook al is dat soms tijdelijk." Boud benadrukt dat er tegenwoordig

minder naar opleiding gekeken wordt. "Het gaat om het denkniveau dat iemand heeft."

Anke Brummerhop, een van de accountmanagers bij De Redactie, zegt dat ze in principe niet voor studenten bedoeld zijn. "Veel studerende mensen die hier staan ingeschreven zijn bezig met hun tweede studie. Dat doen ze om zich meer te specialiseren en de kans op werk te vergoten. Maar als een student journalistiek ons benadert zullen wij hem of haar wel degelijk helpen. De kans op een baan is alleen niet echt groot."

Ook Brummerhop raadt studenten aan om eerst meer ervaring op te doen door stages en bijbaantjes. "De kans op een baan is kleiner dan twee à drie jaar geleden. Toen was er een overaanbod aan vacatures. Het kan natuurlijk zijn dat juist jij het type bent dat de opdrachtgever zoekt en dat je de baan krijgt, maar groot is die kans niet echt."

Beide bureaus zitten dus eigenlijk niet echt te wachten op studenten. Ervaring is overal een pré. En dat terwijl juist studenten makkelijk inzetbaar zijn voor tijdelijke klussen.

'Liever een blote borst dan een moord'

Tien jongerenpartijen over seks en geweld op tv

door Michelle Fitzpatrick

Voorzitter Ferdi de Lange van VVD-jongerenafdeling JOVD liet in TV Gids weten geen problemen te hebben met seks en geweld op de televisie. "De tv-kijker is oud en wijs genoeg om de afstandsbediening te gebruiken", klinkt het. Maar wat vinden Nederlands andere jongerenafdelingen van die stelling?

Levent Ermek (26) van het CDJA: "Naast de ouders en de omroepen, moet er een semi-overheidsorgaan komen dat de hoeveelheid seks en geweld op tv in de gaten houdt. Dat orgaan moet ook in staat zijn sancties, zoals een boete of een schorsing, op te leggen. Want toen Veronica Saving Private Ryan uitzond, gebeurde dat op een tijdstip waarop nog te veel kinderen voor de buis zaten. En daar kreeg de omroep alleen maar een berisping voor."

Jasper Van Dijk (31) van Rood (SP): "De kijkwijzer doet het op zich prima, het probleem is alleen dat het geen onafhankelijk instituut is. Daarom moeten we misschien een centrum in het leven roepen waar ouders advies kunnen geven. De SP heeft niets tegen het huidige televisieaanbod, maar programma's zoals Jackass hadden voor ons niet gehoeven."

Leon Bonhoff (24) van Dwers (Groen-Links): "Het media-aanbod moet zo min mogelijk beperkt worden. De overheid moet zich daar helemaal niet mee

bemoeien, behalve om aan voorlichting te doen of om onderzoek uit te voeren naar de gevolgen van seks en geweld op de televisie. De pictogrammen die we nu hebben, werken prima."

Servaz van Berkum (23) van de Jonge Socialisten (PvdA): "Je moet natuurlijk geen hardcore porno uitzenden tijdens het kinderblok, maar zoals de zenders er nu mee omgaan is het goed. Al vind

ik geweld wel erger dan seks. Ik zie zelf liever een blote borst dan een moord op tv."

Wouter Wijnmaalen (20) van de Jonge Fortuynisten: "Als een film erg grof is, kan de omroep het beter naar een ander tijdstip verplaatsen. Maar films als Costa moeten zeker kunnen. Die hebben minder invloed dan sommige videoclips die je tegenwoordig ziet."

Leefbaar Nederland houdt niet van sexy videoclips

FOTO: MTV

Daniëlle Paulssen (21) van de Jonge Democraten (D66): "Het is niet de taak van de overheid om te voorkomen dat mensen iets wel of niet zien. Het zijn de ouders die moeten bepalen waar hun kind naar mag kijken, en dat lukt bijvoorbeeld niet door een tv in de slaapkamer neer te zetten."

Bas Pastoor (29) van Leefbaar Nederland: "Als ouder kan je niet altijd voorkomen dat je kind bepaalde beelden ziet. Daarom moet ook de overheid een controlerende rol uitoefenen. Want wat je nu ziet op TMF gaat al behoorlijk ver. Daar zijn mijn kinderen veel te jong voor."

Elbert Dijkgraaf (33) van de SGP-Jongeren: "Seks en geweld op tv? Gewoon verbieden. In de tien geboden staat 'Gij zult niet doden', terwijl we daar avond na avond op staan te kijken. Maar als er dan een geval van zinloos geweld is, staat heel Nederland op zijn kop. Als je het debat over normen en waarden serieus wilt voeren, moet je ook de tv aanpakken."

Marcel Benard (19) van Perspectief (CU): "Seks moet niet naar een later tijdstip, het moet gewoon niet uitgezonden worden. Wie erotische programma's wil zien, zapt maar naar een betaalzender. Voor geweld geldt hetzelfde, al geef ik toe dat een oorlogsfilm heel waardevol kan zijn. Maar het is hypocriet om wel naar geweld op tv te kijken, maar tegelijk een stille optocht te houden als er in Venlo iemand vermoord werd."

Dagbladdifferentiatie gaat onzekere toekomst tegemoet

door Thijs Jaski

De dagbladdifferentiatie heeft te kampen met een daling in populariteit. Vanwege een tekort aan aanmeldingen is de differentiatie dit trimester niet doorgegaan. Momenteel geven de zes docenten van de dagbladdiff les aan zo'n twaalf studenten. Coördinator van de dagbladdifferentiatie Hanneke Acker vreest voor de toekomst van de diff. Tot haar grote spijt, want volgens Acker is de diff broodnodig. "De dagbladdiff houdt de naam van de school tenminste nog hoog."

Jaar in jaar uit krijgt de dagbladdifferentiatie rond de vijftien aanmeldingen per trimester. Vijf onder het maximumaantal, maar nog steeds genoeg om het hoofd boven water te houden. In vergelijking met de differentiaties tv en tijdschrift, waar studenten vanwege de grote toeloop ingeloot worden, hopen de docenten van de dagbladdiff elk trimester op genoeg aanmeldingen.

Volgens Acker is de verschuiving naar de andere diff's te wijten aan een optelsom van factoren. "De huidige generatie studenten heeft steeds minder affectie met de dagbladjournalistiek. Er wordt eerder gekozen voor tijdschrift of tv, media waar jongeren bekender mee zijn. Voordat ze hier op school komen, weten ze al dat later bij een glossy magazine of populair tv-programma willen werken."

Naast de inpopulariteit van de krant

Tweedejaars studenten aan het werk tijdens hun voorbereiding op het krantenleven: deadline

FOTO TOESTAND

bij jongeren stipt Acker nog een tweede reden aan. "Studenten moeten veel te vroeg beslissen welke kant ze op willen gaan. Er moet aan het eind van het tweede jaar al gekozen worden. Veel te vroeg, want de studenten

hebben nog helemaal geen stage gelopen."

Derdejaars David Haakman is het eens met dit vermoeden van Acker. Hij koos aan het einde van het tweede jaar

voor de dagbladdiff. "Pas na je stage kun je zeggen of het krantenwereldje bij je past. Met de huidige regels moet je al een keuze maken voordat je überhaupt weet wat je wel en niet bij een krant kan verwachten. De

student gaat bij zijn keuze uit van het vak Deadline, dat ik geen goede afspiegeling van de praktijk vind."

De School voor Journalistiek hanteert pas sinds vijf jaar de huidige regelgeving waarin studenten aan het einde van hun tweede jaar een keuze moeten maken. Voorheen moesten studenten pas na hun eerste stage beslissen. "Veel beter", aldus Leidsch Dagblad redacteur en oud-student van de school Robbert Minkhorst. "Ik ben in 1996 afgestudeerd en toentertijd hoefde je pas na de eerste stage te kiezen. Veel beter. De school zet de studenten op deze manier voor een blok."

Een steeds impopulairder wordende differentiatie, studenten die geen affectie meer hebben met het medium krant en een te snelle verplichting om te kiezen. Acker ziet de toekomst van de dagbladdifferentiatie met angst tegemoet. "Het zou verschrikkelijk jammer zijn als onze diff zou verdwijnen en samen zou moeten gaan met de tijdschriftdifferentiatie. Dan wordt het één pot nat. Wat dat betreft kan de digidiff beter weggelaten worden, want daar zit naar mijn mening met het oog op de toekomst weinig perspectief in."

Ondanks alle beslomeringen kan Acker optimistisch blijven. "Uit de evalueeraties blijkt altijd dat studenten enorm enthousiast zijn. Ook de stageplekken zijn erg positief over onze studenten. De dagbladdiff houdt de naam van de school tenminste nog hoog."

Weinig klachten over no show mentoren

door Emma Wagenaar

Minder dan de helft van de mentoren kwam tijdens projectweek 1 opdagen. Peter Douma, coördinator van de SvJ mentoren, is echter niet ontevreden over de aanwezigheid. Organisator van intro- en projectweek Dick van der Lugt is dat juist niet. Voor hem is het net 'schorren aan een dood paard'.

De mentoren hebben als taak, naast het lesgeven en (individuele) begeleiding, aanwezig te zijn bij de introweek en de projectweek. De mentoren krijgen hier extra voor betaald. Tijdens Projectweek 1 is het de bedoeling dat de mentoren op maandag en vrijdag enkele uren met hun leerlingen doorbrengen. Afgelopen projectweek waren er van de vijftien mentoren acht afwezig. Hiervan hadden drie docenten zich daadwerkelijk afgemeld.

Volgens Douma is deze lage opkomst vooral te wijten aan ziekte en het grote aantal docenten met een parttimefunctie. "Ik ben best tevreden, want het gaat al beter dan voorafgaande jaren. De minimale inzet is bij alle mentoren toch echt wel aanwezig."

Dick van der Lugt is minder positief: "Stapje voor stapje gaat het wel iets beter, maar meer dan 50 procent no show is natuurlijk nog niet goed". Van der Lugt geeft als oorzaak, naast de vele parttime aanstellingen, de negatieve gedachte over de projectweek onder de docenten. Maar die begint nu af te nemen. "Ze beginnen eindelijk in te zien dat de projectweek ook een serieus onderdeel zijn van het onderwijs."

Klassenvertegenwoordiger Marijke Jongbloed van groep 5 was niet op de hoogte van de verplichte aanwezigheid van de mentoren. Mentor Peter

Paul Schmaal was een van de vele afwezigen. Later heeft hij nog wel geïnformeerd of hij gemist was. "Ook al hadden we geweten dat hij moest komen, dan hadden we hem nog niet gemist. Er waren genoeg anderen die ons bij problemen tijdens de projectweek konden helpen", aldus Marijke.

Naast de in verhouding kleine rol van de mentoren hebben groepsbegeleiders de meest begeleidende rol tijdens de intro- en projectweek. Maartje van Hoek, begeleider van groep 6, heeft de mentor van haar klas wel op de verplichte dagen gezien. Ze vindt het echter niet noodzakelijk dat mentor Kees Vreeken aanwezig is bij de projectweek. "Het belangrijkste is dat de mentor altijd makkelijk te bereiken is." Volgens Maartje ervoer groep 6 de aanwezigheid van hun mentor voornamelijk als 'leuk'.

'Leuk', zo vond groep 14 volgens hun groepsbegeleider Kees van Dalsem juist de afwezigheid van mentor Michiel Smis. "Hij belde pas vrijdag af, maar bij de inductieweek was hij er wel. Ze hebben het eerste trimester ook les van hem gehad en dat is blijkbaar niet zo goed bevallen."

Peter Douma heeft als coördinator één keer in de zes weken een vergadering met de mentoren en ook één met de klassenvertegenwoordigers. Tijdens deze vergaderingen worden alle ervaringen en bevindingen uitgewisseld. Douma zorgt dan voor de feedback tussen de twee groepen. "Als ik van klassenvertegenwoordigers klachten krijg over bijvoorbeeld de afwezigheid van de mentor, ga ik natuurlijk navraag doen en spreek ik ze daarop aan. Maar het is niet zo dat bij veel klachten de docenten het volgend jaar geen mentor meer mogen zijn. Dat beslist de school en ik niet."

Modern spieken met je mobiele telefoon

Examencommissie fel op bedrog en plagiaat

door Daphne Dek

Ongeveer 25 Japanse studenten hebben tijdens een tentamen gefraudeerd, via de emailfunctie van hun mobiele telefoon. Dit bericht verscheen afgelopen week op verschillende internetsites. Eén van de Japanse studenten bleek als eerste het lokaal verlaten te hebben, om vervolgens de antwoorden door te mailen naar de anderen.

Yolan Witterholt, hoofd van de examencommissie van de SvJ, lijkt spieken met een mobiele telefoon erg

omslachtig: "Ik kan me niet voorstellen dat het een gemakkelijke manier van spieken is die beter werkt dan een ordinaar spiekbrieftje. Studenten denken tijdens de les ook altijd dat ze even stiekem een sms'je kunnen sturen of lezen zonder dat ik dat merk, maar dat zie ik direct. Bij mijn weten mag op de SvJ tijdens een tentamen niets anders op tafel liggen dan het tentamen en eventueel kladpapier. Die telefoons moeten gewoon in tassen zitten en mogen onder geen voorwaarde op tafel liggen of uit broekzakken getoverd worden. Toen ik zelf surveilleerde was ik er zeer

streng in dat er niks op de tafel lag, maar of daar nu streng op gelet wordt? Op veel scholen zijn bijvoorbeeld petten verboden, omdat je van onder zo'n pet gemakkelijk alle kanten op kan gluren, volgens mij zijn die dingen bij ons niet eens verboden." De straffen voor spieken of frauderen op de SvJ lopen erg uiteen. Volgens Witterholt hebben studenten die betrapt worden op frauderen of spieken vrijwel altijd werk gepikt uit andere bronnen, meestal internet. Witterholt vindt dat er een groot verschil is tussen frauderen en spieken. "Op een school voor journalistiek wordt je opgeleid tot journalist. Dat is een beroep dat schreeuwt om eerlijkheid en integriteit en daarom is de examencommissie ook enorm fel op plagiaat en bedrog. Een paar dingen op je hand schrijven voor een tentamen is echt veel minder ernstig dan werk van een ander jatten en doen alsof het van jezelf is. Dat is pure diefstal. Er zijn verschillen in de ernst van het gepleegde delict", vindt Witterholt. Op de SvJ wordt iedere student die betrapt wordt, opgeroepen door de examencommissie, bestaande uit Gijs Schreuders, Martin Meulenberg en Yolan Witterholt. Voor deze commissie moet de betreffende student zich dan verdedigen. "Fraude kent altijd een sanctie. Meestal betekent het dat de eerstvolgende herkansingsmogelijkheid ontnomen wordt voor het vak in kwestie en als ik zelf bij het bedrijfsbureau zie dat het weinig uitmaakt of iemand één trimester moet wachten of niet, dan doen we er nog een trimester extra bij", zegt Witterholt. De examencommissie mag een student voor een vak schorsen voor een periode van maximaal een jaar. Ook kan een herkansing verzwaard of verdubbeld worden. Na de sanctie worden de gegevens van de betreffende student dan in een map gestopt, waardoor hij voor altijd geregistreerd staat als fraudeur. Tot nu toe is op de SvJ nog nooit iemand een tweede keer betrapt op fraude, aldus Witterholt.

Conventionele spiekmethode bedreigd door mobiele telefoon.

FOTO: TOESTAND

'In Afrika leef ik op de rand van de vulkaan'

Kunstenaar Klashorst om zijn naakt uit Gambia gezet

Kunstenaar Peter Klashorst: "Nu is met mij gebeurd waar ik zo tegen ben." FOTO: JOLANDA DEN HARDER

door Rutger van Eijken

Kunstenaar Peter Klashorst (45) is vorige week door de Gambiaanse overheid vanwege zijn naaktschilderijen het land uitgezet. Strijdlustig gaat de schilder terug om Gambia en daarna heel Afrika te bevrijden van zijn bekrompenheid. Ondertussen hebben ook de ambities met de politieke partij 'O O Den Haag' niet aan kracht ingeboet.

"Ik ben een bezorgde vader. Mijn vrouwen en kinderen wonen in Afrika en dat continent is niet vrij. In Senegal werd ik in 2000 opgepakt omdat ik pornografische schilderijen maakte en vorige week werd ik om dezelfde reden gedeporteerd uit Gambia.

Ik ben aangeklaagd door mijn buurman, de minister van Justitie in Gambia. In opdracht van hem viel een groep militairen mijn huis binnen. Op dat moment kon iedereen op tijd vluchten, maar toen mijn stagiaire, een studente van de Rietveld academie, de volgende dag terugging om wat kleren te halen, werd ze gearresteerd. Het was om mij te doen en er werd gezegd dat het meisje pas vrij zou komen als ik me zou melden.

Dat was spannend, want de kans was groot dat ik dan zou worden uitgeleverd aan Senegal, waaruit ik drie jaar geleden gevlucht ben. Uit medelijden heb ik me toch maar aangegeven.

Gelukkig werd ik alleen het land uitgezet. Hoewel dat wel raar was, omdat nu met

mij gebeurde waar ik zo tegen ben: iemand opsluiten of deporteren om zijn kunstuiting. Dat is een aantasting van de vrijheid van meningsuiting en in strijd met de mensenrechten. Als ik in de politiek zit, ga ik daar iets aan doen.

Voor mij zijn het slechts incidenten, maar voor veel Afrikaanse kunstenaars zijn die dingen aan de orde van de dag. Daarom laat ik een advocaat een proces aanspannen tegen mijn uitzetting. Zelf vlieg ik vanavond of morgen terug naar Gambia, want ik vind het belachelijk. De blote tieten die ik schildert zouden in strijd zijn met de Afrikaanse cultuur, maar er is helemaal geen Afrikaanse cultuur. Net zo min als er een Nederlandse cultuur is. De tamtam is allang uit Afrika verdwenen en op straat loopt iedereen gewoon met een mobieltje.

De beperkingen die de Afrikaanse overheden opleggen zorgen ervoor dat mensen naar Europa en Amerika vertrekken. Logisch, als jij als journalist niet meer zou mogen schrijven wat je wil ga je ook weg. In het verkiezingsprogramma van mijn partij 'O O Den Haag' pleit ik daarom voor opheffing van de grenzen, zodat iedereen kan wonen waar het prettig is. Voor veel mensen is Nederland aantrekkelijk vanwege de vrijheid. Als Nederland wil dat die stroom gelukzoekers stopt moet het zorgen dat het elders ook aantrekkelijk wordt. Zo simpel is het.

'O O Den Haag' doet op 22 januari om technische redenen, iets met kiesdistricten, niet mee met de verkiezingen. Op de achtergrond gaan we gewoon door en de volgende keer zijn we er zeker bij. In die tussentijd zit ik niet stil. Te beginnen met die aanklacht in Gambia. Daar sta ik sterk in. Geen wet in Gambia zegt dat ik geen naaktschilderijen mag maken, maar de overheid handelt soms uit onduidelijke motieven.

Nu ben ik weer in het vrije Amsterdam, waar ik alles kan doen, maar ik vind het leven hier te gewoon. Ik ging ooit naar Afrika om de culturele tegenstelling te bestuderen en werd gegrepen door de bekrompenheid daar. In Afrika moet nog veel gebeuren en mijn kinderen gun ik meer vrijheid, maar ondertussen geniet ik van het constant loerende gevaar. Ik leef daar op de rand van de vulkaan en dat geeft een extra dimensie aan mijn leven en werk."

Doek valt voor Europese toneelstudenten

door Michelle Fitzpatrick

Eind januari loopt het uitwisselingsproject af van vijftien Europese theaterstudenten aan de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht. Vier maanden lang leerden ze van elkaars toneeltechnieken. Maar ondanks de positieve reacties van studenten, krijgt het project volgend jaar misschien geen vervolg.

Van hun tijd in Utrecht hebben de deelnemers duidelijk genoten. "Ik besef nu dat je ook zonder een gemeenschappelijke taal op het podium kunt communiceren", vertelt de Duitse Eva Plischke. Landgenoot Nils Foerster verbaast zich juist dat hij door in Nederland te wonen, meer heeft geleerd over zijn eigen land. "Ik heb nu een beter beeld van Duitsland en dat is belangrijk voor als je met je kunst iets wilt vertellen over de huidige tijdsgeest", vindt hij.

Toch bestaat er een kans dat er in de toekomst geen buitenlandse theaterstudenten meer naar Utrecht komen. "Nu is de uitwisseling gekoppeld aan de opleiding International Theater and Education, maar die houdt op te bestaan. Er moet dus een nieuw onderdak voor

dit speciale project voor uitwisselingsstudenten gezocht worden", legt projectleider Hans van Schiphorst uit. De bedoeling van het project is artistieke jongeren uit heel Europa samen te brengen zodat ze inspiratie en kennis opdoen van elkaar. Dat gebeurt met de hulp van partnerscholen. "Het is ook een manier voor de studenten om het toekomstige Europa te ontdekken", aldus Van Schiphorst van de HKU.

Het programma loopt al meer dan tien jaar en Utrecht blijkt een populaire keuze te zijn. "Omdat we zo'n eenduidig programma aanbieden", weet van Schiphorst. Eva: "Ik koos voor de HKU omdat het een echte acteursopleiding heeft. De acteerstijl die ik hier heb gezien, verschilt heel erg van die aan mijn school in Duitsland. Hier leerde ik echt van nul beginnen, om alleen de essentie over te brengen op het toneel."

Nils (25) beschouwt het toneelstukje dat hij mee op touw zette als het hoogtepunt van zijn verblijf. Samen met twee Tsjechische tegenspeelsters voerde hij een stuk van Dario Fo half in het Engels en half in het Tsjechisch op. "We merkten namelijk dat landgenoten onder elkaar altijd in hun moedertaal spreken, en pas

als er iemand anders bij komt staan, wordt er overgeschakeld op Engels. Wel, dat is precies wat er ook op de planken gebeurde. Dat shockeerde sommige mensen uit het publiek, maar achteraf bleek dat iedereen begrepen had waarover het verhaal ging." En dat de organisatie van het uitwisselingsproject soms te wensen overliet, deelde de toekomstige regisseur niet: "Toen enkele leraren niet konden komen, hebben we aan elkaar lesgegeven. Zo kregen we lessen in acrobatisch toneel van de Tsjechen", klinkt het enthousiast.

Als blijvend aandenken aan hun tijd in Utrecht, werken de studenten nu aan een website. Zo koos Nils ervoor om een digitaal dagboek bij te houden. En hoewel hij dagelijks een stukje schrijft, hoopt hij dat de surfer het niet dag voor dag zal lezen. "Aan de hand van links toon ik hoe er een relatie is tussen bepaalde gebeurtenissen, die niets te maken heeft met chronologie. De lezer kan zo zijn eigen weg volgen in het dagboek."

Nieuwsgierig naar hoe Nils en zijn creatieve klasgenoten Utrecht beleefd hebben? Ga dan naar <http://cc2.hku.nl/carrousel/erasmus2003>.

RECENSIE

Absurde wapenobsessie in VS

door Emma Wagenaar

De vraag waarom er jaarlijks meer dan elfduizend Amerikanen door geweld om het leven komen en in Europese landen maar een paar honderd staat centraal in de documentaire *Bowling for Columbine*. De Amerikaanse documentairemaker en linkse activist Michael Moore toont op een satirische manier de absurde kant van de Amerikaanse samenleving en won hiermee eind november de Idfa-publieksprijs.

De uitgangspunten voor Michael Moore's documentaire zijn de wapenobsessie in Amerika en de door scholieren aangerichte slachtpartij op de Columbine High School in Littleton, Colorado.

De documentaire is één grote duizelingwekkende reis door de Amerikaanse geweldscultuur. Beelden van Moore's zoektocht naar het antwoord op zijn vraag worden afgewisseld met fragmenten van oude Amerikaanse reclamespotjes, geschiedenisfilms, animaties, gesprekopnames en nieuwsuitzendingen. Doordat deze fragmenten allemaal zeer doordacht zijn geknipt en aan elkaar geplakt, krijgt de kijker haast een gefictionaliseerd beeld van hoe de Amerikaanse geweldscultuur zich zo ontwikkeld heeft. Maar de cijfers liegen niet. In grote witte letters zien we hoeveel vuurwapendoden er per jaar zijn in landen als de VS, Duitsland, Canada, Japan en Engeland; de VS staat met een

schrikbarend aantal van 11.127 ver boven de andere landen waar het tussen de 30 en 300 doden per jaar telt.

Alle geijkte mogelijke oorzaken van het geweld in Amerika passeren de revue zoals de geweldfilms en Marilyn Manson, maar worden vervolgens hard van het toneel geschopt. Natuurlijk ziet Michael Moore wél de kwalijke rol van de Amerikaanse overheid. Hij suggereert dat Amerikaanse burgers in het klein doen wat de overheid op grote schaal doet: eerst schieten en dan pas praten.

Het uiteindelijke antwoord dat de kijker krijgt op de vraag van Moore is angst. De Amerikaanse samenleving staat volgens hem stijf van angst, grotendeels opgewekt door de media. De Amerikaanse journaals, kranten en tv-shows zijn namelijk gevuld met het ene geweldsdelict na het andere.

Bowling for Columbine is een verbijsterende documentaire, die op een scherpe manier de vinger op de zwakke plek van de Amerikaanse samenleving legt. Michael Moore stelt op zijn eigen unieke satirische wijze politieke en sociale misstanden aan de kaak. Doordat Moore serieuze fragmenten combineert met humoristische filmpjes en de meest absurde uitspraken, wordt deze zware hap verteerbaar. Hij drijft voortdurend de spot met de Amerikaanse samenleving, maar neemt de tragische gebeurtenis op Columbine Highschool absoluut serieus. Dit alles maakt zijn documentaire tot een klein meesterwerkje.

Einde tabaksreclame

door Marte Schaap

Zwoele verleiding en confronterende voorlichting. Bijna een eeuw lang domineerden tabaksreclames en voorlichtingcampagnes van de overheid het straatbeeld. Sinds begin dit jaar is alle vorm van tabaksreclame verboden. Reden voor het Museum voor Communicatie in Den Haag om een tentoonstelling in te richten: 'Uitgerookt?'

'Uitgerookt?' is een overzicht van bijna een eeuw tabaksreclames met daar tegenover confronterende voorlichtingcampagnes van de overheid. Te zien zijn onder andere de vele affiches van de Haagse grafisch kunstenaar Jan Lavies (100) waarmee hij reclame maakte voor sigarettenfabrikant Laurens. Daarnaast staan alle overheids campagnes op een rij. Gerangschikt van 'Roken... waarom zou je' tot 'Roken, dood- en doodzonde'.

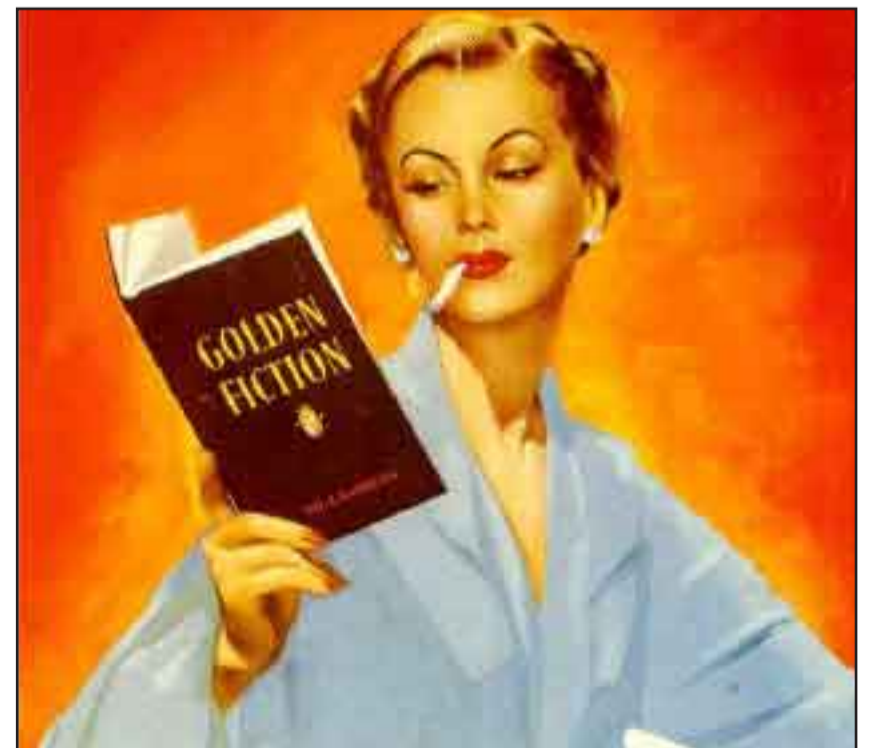
Ebelin Boswinkel, persvoorlichter van het museum, wijst op de overeenkomst tussen de beide vormen van reclame. "Allebei gebruiken ze dezelfde reclametruc: mooie vrouwen. Bij de één worden ze gebruikt om je aan te zetten tot roken, bij de andere om je ervan af te helpen".

Heel onwerkelijk zijn de affiches van

tabaksfabrikanten uit de jaren '30 en '40 waarin de sigaret wordt gekoppeld aan sport en gezondheid. "Mensen hadden echt niet in de gaten hoe slecht roken is", vertelt Boswinkel. Ze verwijst hiermee naar de op onderwerp gesorteerde reclameaffiches waar rokende artsen op staan of groene alpenweiden op de achtergrond getekend zijn.

Inmiddels zijn de schadelijke gevolgen van roken vrijwel overal bekend. Vooral dankzij de campagnes van de overheid, sinds de jaren zeventig, waarin rokende mensen veelal als zeer ongezonde personen afgeschilderd werden. In de opvatting van de overheid zal het algehele verbod op rookreclame zeker leiden tot een verdere daling van het aantal rokers. In 1950 lag het percentage rokers nog op 60 procent van de Nederlandse bevolking, in 1980 was dit al gedaald tot 43 procent en in 2000 tot 33 procent.

Het museum zelf stelt zich neutraal op omtrent de vraag wel of niet roken. De bezoekers kunnen echter wel ongegeneerd hun mening geven. Centraal in de tentoonstelling staat een asbak met prikkelende stellingen waarop bezoekers hun reacties kunnen schrijven. Roken is en blijft echter verboden in het museum. De tentoonstelling is nog tot en met 17 maart te bezichtigen.

Affiche van Jan Lavies uit de serie 'verleidelijke vrouwen' (1955) FOTO: MUSEUM VOOR COMMUNICATIE

Hurende student betaalt in Utrecht ten onrechte OZB

door Gordana Todorovic

“Studenten in Utrecht betalen ten onrechte onroerendezaakbelasting (ozb).” Dat zegt Linda van Beek, voorzitter van het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO). Studenten krijgen deze belasting via hun huur doorberekend, terwijl ze die eigenlijk niet hoeven te betalen.

Ozb is belasting die voor het huis waarin je woont betaald moet worden. Normaal wordt die gesplitst in een eigenaarsgedeelte en een gebruikersgedeelte. In het geval van een studentenhuus is de huisbaas de eigenaar en zijn de studenten de gebruikers.

De overheid heeft de ozb aan een inkomensgrens verbonden. Het inkomen van de gemiddelde student ligt daar in de meeste gevallen onder. Dat betekent dat ze de belasting niet hoeven te betalen. “De normale gang van zaken zou zijn dat de gemeente naar de inkomensgrens kijkt. Studenten hebben te weinig inkomen en komen in aanmerking voor kwijtschelding”, zegt Van Beek. “De huisbaas moet zijn eigenaarsdeel natuurlijk wel betalen.”

En daar zit nu het probleem. De gemeente wil het geld van het gebruikersgedeelte

toch innen. Zij stuurt één rekening voor beide gedeeltes naar de huisbaas. Hij moet dat betalen en berekent dat weer door aan de studenten. Als de gemeente de rekening aan beide partijen zou sturen, kunnen de studenten bezwaar aantekenen en volgt kwijtschelding.

In drie steden gaat de procedure op de juiste manier. Dat gebeurt in Amsterdam, Zwolle en Maastricht. In Utrecht wordt de rekening ook apart opgelegd, maar wordt een trucje gebruikt, zegt Van Beek. “De gemeente stuurt de heffing wel gescheiden, naar de student én de huisbaas. Maar op het moment dat de huurder bezwaar maakt, wordt de rekening toch in zijn geheel naar de verhuurder gestuurd. Dit is een methode om aan geld te komen en dat is een misstand. De gemeente Utrecht is fout bezig”, aldus Van Beek. Volgens Van Beek gaat het gemiddeld om een bedrag van 100 euro per jaar per student, maar in sommige gevallen kan het oplopen tot 200 euro.

De voorzitter van het ISO benadrukt: “Het is echt een fout van de gemeente. Als student heb je geen conflict met de huisbaas. Stap daarom samen met de eigenaar van het pand naar de gemeente en probeer je gelijk te halen.”

Antoine Raaff (STUM) bezorgd over bezuinigingen

door Suzanne Bremmers

Af en toe moet STUM-medewerker Antoine Raaff gewoon even een rondje door de school lopen. “De hele dag in één kamer is niet aan mij besteed. Bovendien blijf ik graag een beetje op de hoogte. Hebben jullie nog nieuws over de vertrekkende directeur?” De 57-jarige Raaff verkoopt als beheerder van het STUM (Studie Middelen Magazijn) readers aan de Faculteit voor Communicatie en Journalistiek.

Antoine Raaff

FOTO: TOESTAND

Raaff werkt nu dertien jaar voor de School voor Journalistiek. Eerst op de Ravellaan en sinds 1997 werkt hij voor de hele faculteit in het nieuwe gebouw. De verschillen tussen de studenten van de drie scholen zijn volgens hem duidelijk zichtbaar. “Er bestaat een totaal andere cultuur tussen de leerlingen. De studenten van de opleiding communicatiesystemen zijn veel minder spraakzaam dan leerlingen van de andere scholen. De gemiddelde Scom-studente ziet eruit als een hockeymeisje. Bovendien zijn zij het meest secuur; zij zoeken eerst het nummer van de betreffende reader op, voordat ze naar ons toe komen. De journalisten zijn een slag apart. Die vragen direct naar de reader.”

Raaff betreurt de grote kloof tussen de opleidingen en hun studenten. Ook de docenten van de verschillende scholen hebben volgens hem nauwelijks contact met elkaar. En dat terwijl ze allemaal in hetzelfde gebouw rondlopen. “Vooral SvJ-medewerkers zijn individualistisch ingesteld; als je eigen zaakje maar geregeld is. Gelukkig trekt iedereen in moeilijke tijden, zoals nu met die bezuinigingen bij de SvJ, meer naar elkaar toe.”

Tijdens de jaren dat Raaff voor de School voor Journalistiek werkt, is er veel veranderd. Af en toe heeft hij wel eens heimwee naar de vorige School voor Journalistiek. “De sfeer was veel intiemer en gezellig. Je zag het ook tijdens de nieuwjaarsreceptie een week geleden. Er was bijna niemand van de SvJ. Dat vind ik echt een afgang. Vroeger was de school compact. Iedereen kende elkaar.”

Daarnaast werkte hij vroeger alleen en had hij meer zelfstandigheid. Ook toen runde hij het STUM, maar hij had daarbij ook verschillende huishoudelijke taken. Zo regelde hij het geluid en andere

faciliteiten voor ‘Ontmoetingen’, zorgde hij voor de post en hielp hij bij het organiseren van feesten. Raaff kijkt met tevredenheid terug op die tijd. “Dat was echt een hele leuke periode.”

Raaff is zeer betrokken bij de school. Hij werkt niet alleen bij het STUM, maar is ook lid van de medezeggenschapsraad en heeft een dochter die in het laatste jaar van de SvJ zit. Raaff betreurt de situatie die momenteel speelt rond de bezuinigingen. Toch ziet hij bezuinigen als enige oplossing voor het probleem. “De school had dit al veel eerder moeten doen. Het kan nu niet anders meer. Het is desondanks belangrijk dat de kwaliteit niet achteruit gaat. Het gaat uiteindelijk om de studenten. Zij mogen hier niet de dupe van worden.”

Ondanks de veranderingen op de School voor Journalistiek is Raaff nog altijd zeer tevreden met zijn baan. Een klassiek muziekje, een portret van Claus en het drukwerk dat ze tegenwoordig veel doen, maken zijn baan aangenaam. Vooral het dienstverlenende aspect maakt Raaff's werkdag geslaagd. “Studenten komen met allerlei problemen naar ons toe. Af en toe moeten we ze echt naar een decaan door verwijzen, omdat wij niet direct iets voor ze kunnen doen wanneer ze bijvoorbeeld willen stoppen met school.”

Raaff maakt ook regelmatig plezierige dingen mee. Zo wilde een studente dat hij haar diploma overhandigde tijdens de diploma-uitreiking. Hij heeft het uiteindelijk niet gedaan, want hij voelde zich daar niet de geschikte persoon voor. Raaff voelde zich wel vereerd. “Die journalisten zijn een apart volkje. Een beetje arrogant, maar ook wel lief.”

'Chant Krishna, you can't beat the feeling'

door Roosmarijn Pel

“Hare Krishna, Hare Krishna, Krishna Krishna, Hare Hare.” Dat is wat ik hoor wanneer ik bij de woonboot van Dido Mirx (22), hoofddoek om, hindoe stip tussen haar ogen, binnenkom. Voordat ik een stap in de woonkamerzet, wijst ze me er snel op dat ik eerst mijn schoenen uit moet doen. Ik ben hier namelijk niet op een gewone studentenkamer, maar in een Krishnatempel beland.

Dido is derdejaars studente gebarentaal. Sinds een jaar bewoont ze een woonbootje in Utrecht, in de buurt van Oog in Al. Eerst alleen, nu samen met haar vriend. “Twee jaar geleden ontmoette ik Steve. Hij was aangesloten bij de Hare Krishna beweging. Eigenlijk mochten we vanwege zijn geloof helemaal niet verliefd worden, dus ben ik me in Krisna gaan verdiepen. Steve zei ook alleen met mij verder te kunnen gaan wanneer ik me met het geloof bezig zou houden. Nu wonen we samen en zijn we zelfs verloofd.”

Krishna bewustzijn is gebaseerd op de Vedische Geschriften. Deze zijn ouder dan het Oude Testament en afkomstig uit India. In de Geschriften zegt Krishna dat het niet om de tijdelijke, materiele lichamen gaat, maar juist om de spirituele zielen. Er zijn ongeveer 700 miljoen toegewijden. Over de hele wereld bestaan tempels, leefgemeenschappen, scholen en restaurants waar je prasadam, geofferd voedsel, kunt eten.

Nadat Dido het voedsel geofferd heeft en ik op de kleurrijke kussens op de grond ben gaan zitten, praat ze verder. “ Een half jaar geleden was dat nog gewoon mijn kachel met een schouw erboven. Nu is het ons altaar.” Foto's van heiligen

Hare Krishna aanhangers tijdens een bijeenkomst

FOTO: KRISHNA.COM

sieren de schouw, wierook en kaarsen branden op de kachel en uit de boxen is nog steeds de Krishna-muziek te horen. Jouw voedsel is nu ook spiritueel”, zegt ze voor ik een hap neem.

De toegewijden van de Hare Krishna-beweging leven volgens vier principes. Ze eten geen vlees, vis of eieren, gokken niet en gebruiken geen bedwelmende of opwekkende middelen. Dat is allemaal nog te overzien, maar het vierde principe, dat er geen seks plaatsvindt voor en tijdens het huwelijk anders dan voor voortplanting, is voor Dido moeilijker. “Ik ben al mijn hele leven vegetarisch en drink al een aantal jaar geen alcohol meer, maar ik was natuurlijk wel gewend aan seks binnen een relatie. Het lukt ons ook niet om helemaal niets te doen,

maar we zijn in al die tijd nog nooit met elkaar naar bed geweest. En als dat wel zou gebeuren, worden we niet meteen ‘verstoten’ door de andere toegewijden in de tempel.”

Het lijkt er dus op dat Dido's leven niet ingrijpend veranderd is. “Nee, ik word juist heel blij van het geloof. Al dat dansen en zingen spreekt me enorm aan. Voor mij is het niet ‘Coca Cola, you can't beat the feeling’, maar ‘chant Krishna, you can't beat the feeling’. Klinkt mooi, geen waarde hechten aan materiele zaken, geen zorgen maken om uiterlijk vertoon. Maar wanneer ze me later op die avond terug brengt naar de tram biecht ze wel op dat ze vanmorgen haar oksels en benen geschoren heeft, omdat haar verloofde vanavond weer thuiskomt.

'Seks zonder condoom is gewoon lekkerder'

Meer studenten vrijen onveilig

door Gordana Todorovic

Kapotje, rubbertje, vliesje. Er zijn meerdere populaire benamingen te bedenken voor het condoom. Het gebruiksvoorwerp zelf kan zich tegenwoordig echter niet in veel populariteit verheugen. Het condoom wordt steeds minder en minder gebruikt door jongeren. Van alle studenten heeft zelfs de helft onveilige seks, blijkt uit onderzoek van studentenblad Sum.

Tien procent van de studenten zegt zelfs eens een soa te hebben gehad. Toch maakt het grootste deel van de studenten zich niet zo druk over het oplopen van Aids, HIV of een andere soa. De helft van de mannen en ongeveer 45 procent van de vrouwen zegt zich geen zorgen te maken

Op de Universiteit van Amsterdam (UvA) maakt men zich wel zorgen. Peter Vonk is huisarts bij bureau studentenartsen

Het condoom moet weer een pronkstuk worden

FOTO: INTERNET

van de UvA. Hij zegt dat onveilig vrijen onder studenten van de UvA steeds vaker voorkomt. Vonk hoort daarvoor van de studenten verschillende oorzaken. “Velen denken dat de risico's van seks zonder condoom wel meevallen. Er zijn tegenwoordig overal medicijnen voor, dus voor aids of een soa ook, denken ze. Ook hoor ik vaak dat studenten seks met een condoom niet lekker vinden. Dus doen ze het maar zonder.”

De Stichting soa-bestrijding is een organisatie die zich bezig houdt met het

bevorderen van veilig vrijen.. In mei van dit jaar start zij, voor de vijftiende keer, een Vrij Veilig Campagne. De actie is vooral gericht op 15 tot 30-jarigen, in het bijzonder op personen met wisselende contacten. De gemiddelde student valt binnen de doelgroep. De doelstelling van de Vrij Veilig Campagne is de preventie van soa. De nadruk komt vooral te liggen op veilig vrijen, met als belangrijkste wapen: het condoom. Ook wil de campagne het idee ondersteunen dat je met je eerste of nieuwe partner veilig vrijt én dat het op zak hebben van

een condoom heel normaal is. De groeiende soa-problematiek komt overigens niet alleen in Nederland voor, maar wordt internationaal geconstateerd. Het aids-virus, als gevaarlijkste soa, kost overal ter wereld veel slachtoffers. In Nederland zijn ongeveer 16.000 mensen besmet met het HIV-virus. Wereldwijd zijn dat er 42 miljoen. Aids komt het meeste voor in Afrika, Rusland, China en het Caribische gebied. Studenten die onveilig vrijen, doen er verstandig aan niet naar deze landen op vakantie te gaan.

Kamer gezocht

Geefmijalsjeblijfteenkamer@hotmail.com: „Expeditie Robinson op z'n Utrechts: Ik slaap met pyjama, maillot, twee paar sokken, dik vest, kruik en warmtekussen. En nog doe ik geen oog dicht. Zo koud is het in mijn kamer. De kachels zijn stuk en als ze het wel doen, verdwijnt de warme lucht linea recta door de kieren naar buiten. Ik was lyrisch toen ik een half jaar geleden mijn kamer in Witte Vrouwen kreeg. Tot het winter werd. Vanmorgen blies ik wolkjes in de lucht, kun je het je voorstellen? Voordat ik mijn tanden kon poetsen, moest ik een ijspegel van de kraan breken. Onder het tandenpoetsen merkte ik dat mijn zeepompje bevroren was. Ik wist niet eens dat dat kon. 'Moet een nieuwe kamer, moet een nieuwe kamer', dreunde het door mijn hoofd. 'Even hospiteren, dan is deze poolexpeditie vast snel afgelopen', dacht ik een paar weken geleden. Na een aantal keer superenthousiast doen tussen vijftien andere daklozen, is de moed me in de schoenen gezakt. Ik hoor steeds meer horrorverhalen. Twintig keer hospiteren schijnt nog niets te zijn. Ik kan alleen maar hopen dat het in de tussentijd gaat dooiën! Hoe ben jij in het hospiteercircus terecht gekomen en hoe sta je er nu voor?”

Jadoemijdiekamermaar@hotmail.com : „Belabberd. 'Ja ik wil', stuurde ik laatst als reactie op een kameraanbieding via internet. Ik doe alles om op te vallen tussen alle andere reacties, zelfs pathetische uitingen als deze. Tot voor kort woonde ik in een huis met gedragsgestoorde nerds. Ik had een grote kamer, met supersnel internet, badkamer met muziek, alles wat mijn hartje begeerde. Bij het hospiteren zette ik mijn beste beentje voor en werd gekozen. Helaas was ik verblind door de kamer en had niet gelet op de toekomstige huisgenoten. Ze kwamen overdag om te eten een half uur uit hun computerhol en bleken slechts in staat tot het produceren van een hummend geluid, bij wijze van 'ja' of 'nee'. Op een dag vertelde de oppernerd dat ze liever een mede-nerd hadden gehad en mij niet meer moesten. Om een lang verhaal kort te maken, ik logeer nu, dakloos als ik ben, bij mijn vriendin op EEN kamertje. Mijn laatste hospiteerborrel was in een verhuus (Veritas). Ieder van de dertig kandidaten kreeg vier minuten om zich voor te stellen. Ik voelde me een idioot in een praatgroep en kon niet meer zeggen dan: 'Ik ben 23 jaar en studeer journalistiek'.

Grote verschillen tussen lijsttrekkers op internet

door Marco Gerling

Het gevecht om de kiezer is volop aan de gang. In alle media uiten politieke kopstukken hun standpunten, zo ook op internet. Surfend van janpeterbalkenende.nl naar femkehalsema.nl zijn de verschillen opvallend. Hoe staan de lijsttrekkers er digitaal voor?

Na veel soebatten en zelfs een gang naar de rechter kreeg Jan Peter Balkenende uiteindelijk zijn gewilde domeinnaam terug. Via de site janpeterbalkenende.nl wordt echter niet duidelijk waarom de demissionair minister-president zijn domeinnaam op het web zo graag wilde. Het 'nieuws' is bijna een maand oud en Balkenende een mailtje sturen via de website behoort niet tot de mogelijkheden. Jammer, we willen zo graag weten waarom studenten op het CDA moeten stemmen. Wel is op de saaie site plaats voor het partijprogramma in tien punten.

Ook op de zakelijke site van VVD-leider Gerrit Zalm is het partijprogramma te lezen, hier in zeven speerpunten. De actualiteit van Zalms site is dik in orde. Elke dag(!) houdt Zalm een zogenaamde 'weblog' bij waarin hij vertelt wat hij dagelijks doet en meemaakt. Dit nieuwtje maakt de site up to date en het bekijken waard. Jammer is wel dat mailen geen succes is. Het adres van de VVD'er staat wel vermeld maar enig respons levert het sturen van een mailtje niet op.

Zalm is niet de enige politicus die dagelijks een weblog bijhoudt. Ook PvdA'er Klaas de Vries houdt de bezoekers van zijn

website op de hoogte van zijn reilen en zeilen. Alleen is de Vries geen lijsttrekker van zijn partij, die eer is te beurt gevallen aan Wouter Bos. De opening van de site wouterbos.nl laat even op zich wachten maar dan krijg je ook wat: een mooie actuele, in rood, wit en blauw vormgegeven site. Het belangrijkste nieuws van de afgelopen tijd staat op de site en er is duidelijk werk gemaakt van de vormgeving. Jammer dat er geen partijprogramma op de site is, daarvoor moet je naar pvda.nl. Verder kun je via de site van Bos contact leggen door mail te sturen, ditmaal niet zinloos.

Het PvdA-kamp reageert het snelst op mail. Het is weliswaar niet Bos zelf die de moeite neemt om te antwoorden, maar Toestand is ook gelukkig met een mailtje van medewerker Sherlo Esajas. Esajas laat weten dat studenten toch vooral PvdA moeten stemmen omdat de partij het hoger onderwijs minder duur en toegankelijker wil maken. Ook wil zijn partij de studiefinanciering stapsgewijs aflossen, dat wil zeggen naar inkomsten na het beëindigen van de studie.

De tweede en laatste partij die de moeite doet een mailtje terug te sturen is de SP. Jan Marijnissen in hoogsteigen persoon laat weten altijd zijn eigen mail te beantwoorden. Dat is echter bij lange na niet het enige wat Marijnissen namens zijn partij via het mailtje laat weten. Op de vraag waarom studenten SP moeten stemmen volgt een waslijst aan punten, een greep

uit de belangrijkste punten die de SP wil doorvoeren: het prestatierégime

afschaffen, de studiebeurs wordt een gift, de aanvullende beurs moet hoger, er mag weer zes jaar over een studie gedaan worden, het collegegeld mag niet stijgen en leegstaande kantoorpanden en sloopwoningen moeten dienen als studentenhuisvesting.

Met de contactfunctie op de website van Marijnissen zit het dus wel goed. Dat kan niet gezegd worden van de actualiteit, nieuws is op de site niet te vinden. Via een link naar sp.nl vind je wel het partijprogramma. In combinatie met de andere functies op de site, zoals het lezen van interviews, een aardige pagina.

Tenslotte mag ook de site van nieuwkomer Femke Halsema niet ontbreken, de enige vrouw in dit gezelschap. De site opent vliegensvlug maar dat is na het bekijken van de pagina geen verrassing meer. Van de vormgeving is niet veel werk gemaakt door de webmaster. Deze sitebouwer is ook de enige met wie je via femkehalsema.nl in contact kunt komen, van enig e-mail adres van mevrouw Halsema geen spoor. Wel is ook via deze pagina via een link het partijprogramma terug te vinden. Het geheel oogt nogal saai, maar na het aanklikken van alle links komt er toch nogal wat informatie en nieuws bovendien.

De sites zijn in dit artikel volstrekt willekeurig opgevoerd. Voor vergelijking van de websites is gekozen voor de vijf hoogst genoteerde partijen in de peilingen. Voor de websites van andere politieke kopstukken verwijst Toestand u graag naar onder meer thomdegraaf.nl, anderrouvoet.nl en matherben.nl.

Wat doen de politieke partijen voor studenten?

Door Dieuwertje Mertens

Wat doen de politieke partijen voor studenten? Toestand zocht uit wat de plannen voor de OV-jaarkaart, studiefinanciering en het hbo-onderwijs zijn. De SP onderscheidt zich duidelijk met de wens om de OV-jaarkaart de hele week gedig te laten zijn. Samen met GroenLinks pleit zij voor zes jaar studiefinanciering. D66 heeft de meeste aandacht voor het onderwijs en benadrukt dat ook in haar verkiezingsprogramma.

CDA	OV jaarkaart: Minimaal handhaven op huidige niveau.
Studiefinanciering:	Studiefinanciering niet verder verlagen. Studenten moeten daarnaast goedkope lenen.
HBO-plannen:	Het CDA wil meer vrijheid aan de onderwijsinstellingen geven, zodat zij zelf hun beleid kunnen bepalen. Fusies mogen alleen plaatsvinden tussen onderwijsinstellingen.
VVD	OV jaarkaart: Behouden in huidige vorm.
Studiefinanciering:	Studiefinanciering in stand houden. Meer leenfaciliteiten, via belasting betaal je leningen terug na afstuderen.
HBO-plannen:	Het Nederlandse onderwijs wordt een handelswaar. Buitenlandse instellingen krijgen toegang tot de Nederlandse onderwijsmarkt.
PvdA	OV jaarkaart: Behouden in huidige vorm.
Studiefinanciering:	Niet verder bezuinigen op studiefinanciering. Meer financiële ondersteuning voor de lagere inkomens.
HBO-plannen:	Meer investeren in het hbo-onderwijs. Het onderwijs moet onafhankelijk blijven en niet gedictieerd worden door het bedrijfsleven.
SP	OV jaarkaart: OV moet de hele week geldig worden.
Studiefinanciering:	Studenten hebben 6 jaar recht op studiefinanciering met een beurs op bestaansniveau.
HBO-plannen:	Het hbo moet genoeg geld en middelen hebben om goed onderwijs te bieden aan alle studenten. Collegegeld niet hoger.
Groenlinks	OV jaarkaart: Studenten kiezen voor een week- of weekendkaart en hebben zes jaar recht op OV.
Studiefinanciering:	Studenten hebben 6 jaar recht op studiefinanciering. Deze moet verhoogd worden. Iedereen moet kunnen studeren, later kun je je lening terugbetalen naar rato van je inkomen.
HBO-plannen:	Meer investeren in hbo-onderwijs. Het onderwijs moet onafhankelijk van het bedrijfsleven zijn.
D66	OV jaarkaart: Behouden in huidige vorm.
Studiefinanciering:	Studiefinanciering moet gesplitst worden in een deel voor studiekosten en een deel voor levensonderhoud. Dit moet aansluiten bij het gekozen onderwijs en is dus per student verschillend. Leeftijdsgrenzen worden verruimd
HBO-plannen:	D66 streeft naar snelle onderwijsintegratie in de EU landen. Het hbo moet integreren met onderwijsinstellingen in andere landen.

Jan Marijnissen heet de internetter welkom op sp.nl

FOTO: SP.NL

Zwevende kiezer wegwijs met behulp van stemwijzers

door Roosmarijn Pel

Ieder uur van de dag een verkiezingsdebat op de radio, lijsttrekkers die de 'straat' op gaan op televisie en aanplakbiljetten van partijen met bijbehorende lijsttrekkers op borden en ramen van huizen. De zwevende kiezer wordt er tegenwoordig bijna nog zwevende van. Toestand helpt ze een handje. Een overzicht van de verschillende stemwijzers op het internet.

De eerste en meest geraadpleegde stemwijzer is www.stemwijzer.nl. Hier moet je dertig vragen over uiteenlopende thema's beantwoorden met eens, oneens

of neutraal. Na de dertig vragen kun je de thema's die jij belangrijk vindt, aanvinken en vervolgens krijg je het stemadvies. De stemwijzer komt over als betrouwbaar en laat alle onderwerpen aan bod komen.

'Bepaal jouw favoriete lijsttrekker binnen 5 minuten.' Dat kan op www.onlijn.nl/kenjelijsttrekker. Je geeft je oordeel over veertig quotes - 4 recente citaten per lijsttrekker van de 10 grootste partijen: VVD, PVDA, D'66, Lijst Pim Fortuyn, ChristenUnie, SP, GroenLinks, CDA, Leefbaar Nederland en SGP. Je kunt daarna in een staafdiagram zien welke lijsttrekker het beste bij jou past. Omdat uiteraard de meest opvallende uitspraken gebruikt worden, is dit niet echt een

representatieve quiz. Dit is dan ook de enige test die een afwijkend stemadvies geeft.

Een, onder studenten, waarschijnlijk niet zo veel geraadpleegde site is www.fnv.nl. Op deze site worden vijf thema's behandeld, waaronder koopkracht, de WAO en bezuinigingen. Iedere partij geeft per thema een pakket met oplossingen waarover je kunt zeggen of je het er mee eens bent of niet. Om wat sneller door de test heen te gaan, kun je van tevoren partijen wegvinken waar je sowieso niet op gaat stemmen. Het is duidelijk dat de behandelde thema's erg interessant zijn voor fnv-ers, maar misschien minder voor jongeren. Op www.stembox.nl kun je voorkeur

bepalen dankzij Cap Gemini Ernst & Young. Zij beweren een 'uitkomst te zijn voor de zwevende kiezer'. Links op de site staan dertien onderwerpen die voorkomen in de verkiezingsprogramma's van CDA, ChristenUnie, D66, GroenLinks, Leefbaar Nederland, LPF, PvdA, SGP, SP en VVD. Elk onderwerp heeft een tot vijf vragen. Het gunstige van deze, zeer lange, test is dat je niet alle vragen hoeft te beantwoorden voor je om het stemadvies vraagt. Het resultaat wordt weergegeven in een staafdiagram, waarin getoond wordt in hoeverre je mening overeenkomt met de standpunten van de verschillende partijen. Als je het na deze vier nog steeds niet weet, kun je tot slot terecht bij

www.kennisnet.nl. Bij Kieshulp van het kennisnet zijn de negen grootste partijen vertegenwoordigd. Er zijn 41 vragen, waarvan er minimaal 10 ingevuld moeten worden. Ook hier kun je dus het een en ander overslaan. Er zijn vier antwoordmogelijkheden van helemaal mee eens tot helemaal niet mee eens. Tot slot krijg je, het inmiddels bekende, staafdiagram met de partij die het meest bij jou past. Deze test is snel te doen en komt betrouwbaar over.

Wanneer er bij deze quizjes nu steeds iets anders uitkomt dan jij in je hoofd had, schroom dan niet om op jouw oorspronkelijke keus te stemmen. Het blijft uiteindelijk kieshulp en geen kiesverplichting.

European Master Program starts this week

door Marc van der Aa

Since last week, a group of new faces is walking around the hallways of the School of Journalism. The Master in European Journalism Studies started its one year program Monday and 26 students from all over the world will be studying these first months in Utrecht, after which they will continue to Denmark, and finally Wales, learning more about Europe and European journalism in these three different countries.

The students who are participating in the program come from a lot of different places. There are European students from Finland to Greece, two African students from Ghana, students from Canada and the USA and even from as far as China. The biggest group is Norwegian, which, with as much as seven students, forms the largest national minority among their fellow classmates. "There are too many Norwegians", laughs Rune Alstadsaeter, one of the Norwegian students. "It shouldn't be a problem though. All the different nationalities is one of the things we should benefit from; it is one of the reasons that makes this course so interesting", adds fellow Norwegian Solveig Bergsen.

During their first term in Utrecht, the students will focus on European economy and global change, European history, European politics and journalism in the digital age.

"Norway is not a member of the European Union", explains Rune. The 27-year old student worked for the Norwegian radio and television before starting the master,

The new master students started their classes at the Svj this Monday

FOTO: TOESTAND

covering mainly domestic politics. "Lately there has been a lot of talk in Norway about the European Union, there is a growing discussion about whether or not to join. This master offers me more feedback, I find it exciting to find out more about the EU. My job gave me one year off, so when I return, I will get back to work again, though with more knowledge and backgrounds on the entire subject."

One Dutch person that came back to known grounds is Boris Peters. The now 35-year old graduated from the School of Journalism ten years ago, after which he worked for some magazines through a news agency in Alkmaar. After that, he was up for a change and started writing for the Haagsche Courant for a couple of years until he quit his job in March. "It did no longer give me the satisfaction that I was looking for", he says, "I feared

I might end up doing things that would no longer motivate me, a sort of early mid-life crisis. So I packed my bags and left for a couple of months, and after some while, I was starting to get interested in the master program." Boris thinks it is strange to be back. He still knows some of the teachers that once were giving him classes. "But it is good to get focused again, to open up a book again. I hope this master will be a good and interesting

way of charging up my battery!" Jie Wei is the youngest of all the participants. The 20-year old Chinese student studied English in Guangzhou, a city in the southeast of China, after which she decided to come to Europe. She wants to get to know more about Europe. "I think it is very interesting here in Europe: there are so many countries, and all have their own culture", she explains.

All those cultures are now coming together in the European Union. Different states are cooperating politically and economically, on social and cultural levels. "That's one of the reasons why I chose to start this course. The possibility of experiencing Europe and its journalism in three different states gives you a better insight in the processes that are going on", says Joe Schwartz. The 27-year old student from Santa Barbara, California is not a new face. He was also participating in the international program Europe in the world, during spring last year. "There is always a bridge between the USA and Europe. Especially the media are very important to it. It is a healthy and interesting struggle that I can now learn more about."

After three months of studying in Utrecht, the students will continue their course at a journalism school in Århus, Denmark. There they will study modules about global politics and about reporting global change in the European media. The last term will be spent in Cardiff, Wales, where they will have to write a 20,000 word dissertation about a subject, related to both the media and the changing political, social, economic and cultural context of contemporary Europe, before graduating in December.

Met 'drollen in je haar' naar de Raad voor de Journalistiek

door Willeke Tamboer

'Afzeiken, kotsen en drollen in je haar', deze kop kostte Utrechts Nieuwsbladverslaggever Jos Steehouder een vrije dag. Studentenvereniging Veritas sleepte de journalist met zijn artikel over de ontgroeningsdagen op vrijdag 20 december voor de Raad voor de Journalistiek.

Vlak voor aanvangstijd stapte Steehouder deze vrijdagmiddag het Amsterdamse herenhuis binnen. Ter ondersteuning loopt de chef nieuwsdienst van de krant, Bart van Eldert, vlak achter hem aan. De bode van de Raad wijst de twee mannen naar een aantal stoelen in de gang van de entree. Ineens zwaait de deur open en lopen drie mensen langs Steehouder heen naar de receptie. Steehouder krijgt te horen dat de twee bestuursleden van Veritas zich die middag laten begeleiden door een advocaat. De bode brengt de drie aanklagers naar een apart kamertje om de twee partijen als vechtende honden uit elkaar te houden. Als de deur vervolgens opnieuw opengaat, haalt Steehouder opgelucht adem. Adjunct-hoofdredacteur Arjeh Kalmann is naar Amsterdam afgereisd om zijn werknemer te ondersteunen.

Om klokslag half twee komt de bode met de drie Veritas-leden tevoorschijn. Aanklagster Judith van der Star, bestuurslid Johan Zandvoorts en advocaat Mooren stellen zich voor de eerste keer aan de UN-verslaggever voor. Gehuld in mantelpak gaat Van der Star de mannen voor in hun tocht naar de raadszaal. In een kamer op de eerste verdieping van het oude pand zit de voltallige raad, in totaal zes mensen, al klaar om het stel te ontvangen

Van der Star krijgt als enige vrouw als eerste het woord. Ze gebruikt dit meteen om advocaat Mooren voor te stellen. "Hij treedt vandaag op als adviseur van het bestuur", zegt ze. Mooren begint meteen met datgene waarvoor hij die middag is meegevraagd en probeert de hele situatie aan de Raad uit te leggen.

Ieder jaar worden nieuwe Veritas-leden door de vereniging ontgroend. Deze introductiedagen trekken veel publiciteit en zorgen voor grote discussies. Traditioneel worden eerstejaars studenten in deze week vernederd en fysiek uitgeput. Steehouder vond in september 2002 een aantal studenten die hun ontgroening bij Veritas niet volhielden en voortijdig vertrokken. Zij stemden ermee in dat de verslaggever hen zou interviewen,

mits hij geen namen zou gebruiken. Aan deze afspraak heeft de verslaggever zich netjes gehouden.

Op 7 september opende het UN zijn regiopagina's met het artikel 'Afzeiken, kotsen en drollen in je haar' met de verhalen van de verschillende studenten. Daaronder op de pagina was in een ander artikel 'Het is allemaal maar een spel geweest' de reactie van Johan Zandvoorts,

verwerkt. Toch vond de vereniging dat er te weinig hoor en wederhoor is toegepast. Daarnaast stuitte vooral de zin 'Drollen in je haar' de bestuursleden tegen de borst.

"Veritas is zich bewust van de negatieve sfeer tegenover ontgroeningen", vertelt advocaat Mooren. "Vooral de drollen in je haar leidde tot grote discussies. Dat is tevens veel overgenomen door

de landelijke pers, zoals het Algemeen Dagblad, Teletekst en Spits. Uit verhoren met onze leden is dit niet naar voren gekomen." Steehouder voegt daaraan toe dat de anonieme student later heeft toegegeven dat ze niet drollen in hun haar gesmeerd kregen, maar dat ze dat zelf moesten doen.

Andere beschuldigingen in het artikel, dat tandenborstels werden afgepakt, mensen levertraan moesten drinken en bruistabletten moesten eten totdat het schuim uit neus en mond droop, klopten volgens Veritas wel. "Als het was gebeven bij de bruistabletten en tandenborstels waren we nooit zo ver gegaan."

Daarnaast is Johan Zandvoorts ontevreden over de manier waarop het interview is verlopen. De verslaggever had Zandvoorts het tweede artikel met de mening van Veritas voor publicatie in laten zien. Het bestuurslid besefte echter niet dat er naast dit artikel ook een groter verhaal zou komen van de eerstejaars. "Als ik dat had geweten, had ik wel wat inhoudelijker gereageerd. Nu heb ik een algemeen verhaal verteld over ontgroeningen", aldus Zandvoorts.

Het artikel heeft voor Veritas grote gevolgen gehad. Universiteit Utrecht heeft na de publicatie al vrij snel de geldkraan dichtgedraaid. De vereniging is nog bezig met een onderzoek naar de precieze gebeurtenissen tijdens de ontgroeningdagen en zijn met de Universiteit in overleg.

Kalmann neemt tijdens de zitting het laatste woord, waarin hij het opneemt voor zijn redacteur. "Het schrijven van deze artikelen is niet over een nacht ijs gegaan. Hoor en wederhoor, is naar mijn mening voldoende toegepast. Ik vertrouw mijn collega daar volledig in. Veritas had ons ook even kunnen bellen, in plaats van meteen naar de Raad te stappen."

De Raad voor de Journalistiek neemt nog vijf weken de tijd om tot een uitspraak te komen.

Deze artikelen waren het onderwerp van de Raad voor de Journalistiekzitting tussen Veritas en het Utrechts Nieuwsblad

FOTO: TOESTAND

Eten op de Uithof

door Charlotte de Wit

Bij binnenkomst doet het me een klein beetje denken aan La Place van V&D. Verse vruchtensappen van appel, sinaasappel en grapefruit en een grote keuze aan toetjes, fruit en dranken. Toch voldoet het universiteitsrestaurant in het Educatorium niet helemaal aan de eisen van de gebroeders Vroom; erg gezellig is het er niet.

Als hoofdgerecht kun je kiezen uit vlees, vis of vegetarisch. Voor 3,74 euro heb je de dagschotel: Duitse biefstuk, gebakken aardappels en gegratineerde bloemkool. Voor de vegetariër is er in plaats van de Duitse biefstuk de vegetarische ragout 'Bonito'. Naast de dagschotel is er keuze uit gebakken biefstuk, kip, schnitzel, scholfilet, zalmforel of kibbeling voor gemiddeld 4 euro. Ook kun je aardappels en rauwkostsalades bestellen. Als toetje is er vla in overvloed. Vegetarische gerechten bestaan uit een korstdeeg gevuld met groente, champignons en kaas voor 3,77 euro of cannaroni gevuld met spinazie en ricottakaas (3,64).

Je kunt je diner opeten in de megagrote eetzaal van het restaurant. Het ziet er niet echt gezellig uit, maar het is schoon en verzorgd. De aardappeltjes van de dagschotel die ik mocht proeven, waren duidelijk de laatste van de schaal. Een beetje taai en koud. De biefstuk maakte het weer goed, net als de bloemkoolroosjes. De chocoladevla was prima en de appel onderweg naar huis smaakte ook oké. Er is genoeg keuze voor iedereen: frikadellen kosten 0,63 euro en voor 0,77 euro heb je een bakje patat. Ook zijn

Een medewerker van het universiteitsrestaurant

FOTO: TOESTAND

er belegde broodjes voor 1,62 euro en kun je er erwtensoep krijgen (0,65). Een ideale plek om 's avonds even wat te eten als je op De Uithof moet blijven. Maar kom op tijd: om zeven uur gaat het restaurant dicht.

Facilitair Bedrijf Utrecht, restaurant Educatorium, Leuven laan 19 op De Uithof.
Maandag tot donderdag: 9.00 uur t/m 19.00 uur
Vrijdag: 9.00 uur t/m 15.00 uur

De woning

Deze week: Het huis van Gijs Schreuders

door Jessica Godfrey

Docent journalistiek Gijs Schreuders woont sinds 1993 met zijn vrouw aan de Prinsengracht in Amsterdam. Het journalistenpaar woont in een smal monumentaal pand naast café 'Het Papeneiland' met een prachtig uitzicht over de grachten.

Hoe ben je er terechtgekomen?

"We wonen hier via een woningruil. De zoon van de café-eigenaar woonde in dit huis en kreeg een baby. Door de smalle trappen is dit huis niet praktisch om met kleine kinderen te wonen. Mijn vrouw woonde in huis met een tuin in de Jordaan en kwam in contact met die mensen. Omdat haar huis beter geschikt was voor een gezin met kinderen, hebben zij van woning geruild. Toen zijn wij aan de gracht gaan wonen."

Wat maakt het huis bijzonder?

"Het huis is een historisch monument

uit 1655. De breedte van het pand is ongeveer 3 1/2 meter en het heeft vijf verdiepingen. We hebben een schitterend uitzicht op twee grachten, de Brouwersgracht en de Prinsengracht. En we wonen op loopafstand van het station."

Vind je het prettig om het huis te bewonen?

"Ja, ik zou nergens anders willen wonen. Iedere etage heeft bij ons een eigen functie: keuken, huiskamer, slaapkamer en twee werkkamers. Omdat mijn vrouw en ik vaak thuis werken, is het belangrijk dat we ieder een eigen plek hebben. In dit huis is dat goed geregeld."

Hoe is het contact met het naast gelegen café?

"Sinds we hier wonen, gaan vaak naar het café hiernaast. Er hangen veel foto's, tekeningen en schilderijen van ons huis. Het is een café zonder muziek, dus we hebben nooit geluidsoverlast. Alleen 's zomers als mensen op het terras zitten is er weleens lawaai. Vaak zitten we er zelf dan ook bij."

Het grachtenpand van Gijs Schreuders in Amsterdam

FOTO: TOESTAND

RECENSIE

Die another day: actie, commercie, slappe teksten

door Wesley Meijer

Men neme een schurk die uit is op wereldheerschappij en een superheld die de bad guy hiervan moet weerhouden. Voeg daar destructieve wapens, mooie vrouwen en nieuwe snufjes techniek aan toe en je hebt alle ingrediënten voor een nieuwe kaskraker.

Het moge duidelijk zijn: het is het beproefde concept van de James Bond-films. In de nieuwste film Die another day van regisseur Lee Tamahori bindt Bond-vertolker Pierce Brosnan de strijd aan met Gustav Graves (Toby Stephens). De gladder miljonair, die handelt in diamanten, wil met een satellietstelsel het klimaat beheersen. Op zijn weg om de wereld van de ondergang te redden komt Bond langs Noord-Korea, Cuba, Londen en IJsland en maakt hij kennis met zijn vrouwelijke Amerikaanse evenknie Jinx (Halle Berry) en Miranda Frost (Rosamund Pike), de assistente van Graves. De twintigste Bond-film staat voor alles waar de succesvolle reeks al veertig jaar bekend om is: actie, vrouwen, techniek en slechte teksten. Superheld James is – uiteraard – tot alles

in staat: zo vertonen zijn surftalenten in de laatste scène een hoog Bond-gehalte. Op een stuk ijzer en met een parachute trotseert hij metershoge golven. Verder gebruikt Tamahori ijscooters, vliegtuigen, hoverscrafts en helikopters voor de gewelddadige actiescènes en stunts. Om zijn werk te doen heeft Bond van zijn technische man Q een Aston Martin meegekregen die ontzigtbaar kan worden! Ditmaal maken de Bond-girls indruk. Berry en Pike (de allereerste Engelse Bond-girl) zijn beiden zeer aantrekkelijk, maar staan ook acterend hun mannetje. Helaas moeten ze het traditiegetrouw met simpele teksten doen (vooral Berry) die vooral om sexy 'grappen' gaan. Popster Madonna komt ook nog langs als schermstructrice en zingt de titelsong. Ook Brosnan heeft weer enkele sarcastische regels van de schrijvers meegekregen. Zoals wanneer hij de lijfwacht van Graves tegen het lijf loopt: 'My name is Mr. Kil.' Bond: 'That's certainly not a name to die for.' Toch slaagt Brosnan er goed in James Bond gestalte te geven met zijn acteerkwaliteiten en uiterlijk. Wat het meest opvalt aan Die another day is de rond de film toegenomen commercie. Nog nooit verbonden zoveel producten hun naam aan de populaire filmreeks. De consument kan zowat zijn eigen James Bond-leven leiden met bier, horloges, scheerapparaten en mobiele telefoons. Conclusie: De verstokte fan zal zijn ogen uitkijken. Die another day is sneller en spectaculairder dan voorgaande films, maar voldoet verder aan alle vaste Bond-wetten. Maar na veertig jaar en twintig films kennen we die nu wel en lijkt voortzetting van de reeks belangrijker dan het neerzetten van een goede film. Wacht tot de film te huur is in de videotheek, koop een zak popcorn en zak onderuit op de bank.

De stage van ...

door Anouk de Zwart

Deze week: De eerste stage van Nicole Kroes, derdejaars studente journalistiek. Zij loopt stage bij het Amsterdamse weekblad de Echo.

De een ziet er als een berg tegenop, voor de ander is het een fluitje van een cent. Ook dit trimester zijn de stagiairs van de School voor Journalistiek weer in alle hoeken van Nederland te vinden. Van de Haagsche Courant tot het Dagblad van het Noorden en van het Brabants Dagblad tot de Meppeler Courant. Hoe vergaat het onze hardwerkende studenten?

"De eerste dagen bij de Echo waren wennen. Ik weet nog wel dat ik voor het eerst de telefoon moest opnemen. Ik was zenuwachtig en had het idee dat al mijn collega's meeluisterden. Het computersysteem was in het begin ook een raadsel voor mij, daar rolde ik echt langzaam in. Iedere dag leer ik nog wat. Tot nu toe vind ik mijn stage erg leuk. Ik mag allerlei soorten verhalen schrijven. Van vaste rubrieken zoals tot verhalen over nieuw gemeentebestuur. Zo leer ik van alle genres wat. Ik denk dat je schrijven

uiteindelijk toch het beste in de praktijk leert. Al heb ik aan Deadline ook veel gehad. Mijn redactie is jong en heel gezellig. Er zitten veel mensen die net van de SvJ af zijn. Het positieve vind ik dat mijn collega's laten merken dat ze vertrouwen in me hebben. Ze laten mij van alles doen en ik mag zelf ook met onderwerpen aankomen. Ik word totaal niet behandeld als een stagiair. Daar ben ik wel blij mee, want ik heb wel eens andere verhalen gehoord. De Echo is een weekblad, maar dat betekent niet dat we niet iedere dag iets doen. Het is juist erg stressen om de krant iedere week weer op tijd klaar te krijgen. Vooral op maandag. Ik zit dan op de redactie en schrijf kleine berichten om de krant te vullen. De rest van de week ga ik op pad. Lekker naar buiten en tegen je collega's zeggen: 'Tot over een paar uur'. Het leuke aan een weekblad, vind ik het contact met de gewone mensen op straat. Dat spreekt mij veel meer aan dan het harde nieuws. Het mooiste wat ik tot nu toe heb gedaan, is een interview met twee Amsterdammers die de make-up hebben verzorgd voor de acteurs van Lord of the

Telefoon!

door Krista Haneveld en Roos Burgmeijer

Het aantal zetels van de PvdA stijgt in de peilingen. Een coalitie van CDA en VVD leek een zekerheidje, maar dat is het al lang niet meer. 'Lekker ding' Wouter Bos lijkt daar een stokje voor te steken. Komt dat doordat het programma van de sociaal-democraten zo sterk is of is 't vooral het sex-appeal van de lijsttrekker dat het werk doet?

Harry Klooster, van het gelijknamige castingbureau: "Het sex-appeal van Wouter Bos is in ieder geval dik in orde. Hij heeft een warme uitstraling die het goed doet bij oude en jonge vrouwen. Zijn innemende lach en twinkende ogen zijn absolute pluspunten. Over het partijprogramma kan ik niet oordelen, maar hij brengt het in ieder geval overtuigend."

Hoewel Pim Fortuyn een van de eerste politici was die het sex-appeal van

Wouter Bos onderkende, wil mevrouw Leewis, voorlichtster van de LPE, niet veel kwijt. „Politiek gaat om charisma. Bij charisma denk ik niet aan Wouter Bos, maar bijvoorbeeld aan Hans Wiegel. Wouter Bos is vooral ijdel."

Volgens politicologe Hester Benedictus is sex-appeal niet het belangrijkste. „Dan zouden alleen vrouwen en homo's op Wouter Bos stemmen. Naar mijn idee heeft Femke Halsema ook sex-appeal. Ik vind Wouter Bos persoonlijk niet aantrekkelijk, maar hij heeft wel een aansprekend en betrouwbaar uiterlijk. Ik denk wel dat het om het mannetje draait en niet zozeer om het partijprogramma."

Een medewerkster van het Studie Informatiecentrum moet eerst drie keer nadenken voordat ze Wouter Bos voor de geest kan halen. „Wie is Wouter Bos?“, fluistert ze tegen haar collega. „Oh ja, dat is dat lekkere ding van de PvdA. Het totale plaatje ziet er gewoon goed uit, maar ik laat me niet leiden door zijn uiterlijk. Ik weet nog niet op welke partij ik ga stemmen."

Vol

Vrijdagavond. Ik zit in de trein richting mijn ouderlijk huis. Tegenover mij zitten twee oude vrouwtjes met permanentjes en handtasjes luid te kletsen. Het verhaal gaat over politici en normen en waarden als hun stemgeluid ineens drastisch afneemt. Ik spits mijn oren. "Nederland is echt vol", fluistert de ene oude dame terwijl de andere spiedend rondkijkt door haar jampotglazen. Ik volg haar ogen en zie wat zij ziet. De trein is vol. Vol met zweterige mensen. Vol chagrijnige zakenmannen met rinkelende mobiele telefoons. Vol met uitpuilende tassen van een dagje winkelen. Vol met gillende kinderen en vol met vrouwen met hoofddoekjes. Snel kijk ik naar buiten, wanneer de twee me veelbetekend aankijken. Daar zie ik een weg waar naast de lichtjes van lantarenpalen, koplampen van auto's te zien zijn. Ook de weg bijkt vol. Vol met stinkende uitlaatgassen. Vol met vrachtauto's en motoren. Vol met afgeladen bussen terug van een dagje uit. Zij zien wat ik zie en ze schudden hun hoofd. Het gesprek gaat voort over hun kleinkinderen. Blij dat ik kan overstappen wurm ik me vanuit de trein in een volgende. Ook deze trein is vol maar bij elke stop wordt hij leger. Bij Oss moet ik er zelf uit. Op zoek naar mijn fiets in de fietsenstalling. Eindelijk gevonden, fiets ik door het centrum van Oss richting ouderlijk huis. Een centrum vol huizen en winkels. Vol met scholen, speeltuintjes en restaurantjes. Na ruim een kwartier fiets ik uit de bebouwde kom. Daar tref ik een gebied vol met weilanden, akkers en bossen. Een gebied vol met vrijstaande huizen op vele hectares grond. Een gebied vol met 'vrij' land. Groot genoeg om ontelbare asielzoekerscentra te bouwen. Volgende keer helemaal meereizen, dames?

Marte Schaaap